Anul 35 Bucureşti şi Orăştie, 3 Iunie 1937. CENZURAT No. 22.

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni şi muncitori, întemelată la Orăştie în anul 1902

Director sufletesc: † Dr. ION I. MOŢA
Director vremelnic: Pr. IOAN MOŢA

„Libertatea" este: Proprietatea familiei moştenitoare a lui Ion I. Moţa
ABONAMENTUL: 120 lei pe an, 60 lei pe 1/2 an şi 30 lei pe 1/4 an

Cererile de abonare şi banii pentru foaie se trimit pe adresa: Admin. „LIBERTATEA" Moţa BUCUREŞTI I., Calea Victoriei 63.

Orice scrisori pentru Redacţie să se trimită pe adresa: RED. „LIBERTATEA", ORĂŞTIE Jud. Hunedoara

Apare în fiecare JOI
2 lei

Alecsandru Cantacuzino

E fiul unei nobile familii româneşti, pogorâtoare din familia domnească a Cantacuzinilor cari au stat în Tronul Ţării Româneşti. E avocat tiner, de 34 ani, orfan de tată, mama d-sale trăeşte, e ilustra Doamnă Alexandrina Cantacuzino, mare Romăncă şi luminată luptătoare pentru biserica ortodoxă şi pentru înălţarea ei prin aşezeminte de mare preţ. Tinerul Cantacuzino, putea trăi tihnit şi fără griji, căci nimic nu-i lipsea şi nu-i lipseşte pentru un traiu fără bătaie de cap. Dar d-sa, în loc de perinile moi ale bogăţiei şi de tihneala palatelor, şi-a luat de bună voie crucea tuturor luptelor cele duse pentru un ideal, pentru fericirea neamului şi ţării sale, şi curăţirea ei de duşmanii cari o subsapă. Pentru aceea îl vedem luând parte la toate luptele tinerimii universitare, şi împărţind cu colegii săi cei mai primejduiţi, toată suferinţa de care aceia aveau destulă parte. In focul prigoanelor politice dela sfârşitul anului 1933, Alecu Contacuzino e alăturea de cei mai dârji luptători pentru dreptatea pe care o apăra tineretul! Când Jilava se umplu de tineri luptători, Alecu Cantacuzino era acolo!

Acum când fu vorba să meargă o solie de tineri inimoşi, gata de orice suferinţă şi chiar de jertfă, — în depărtata şi greu încercata Spanie, — Alecu Cantacuzino a fost printre cei dintâi care spuse: Prezent! Şi eu sunt aci! Acolo a îndurat toate amarurile unei vieţi de tranşeu în Decembre şi Ianuarie! Intors acasă, a rămas acelaşi: O mândrie a generaţiei tinere de azi. După iadul prin care a trecut acolo, — veni acasă şi luna trecută fu chemat în judecata Tribunalului din Braşov, cu alţi 5 soţi, pentru că la adunarea studenţească din a. tr. la Tg. Murăş, ar fi făcut planuri prea îndrăzneţe de luptă întru apărarea drepturilor Românilor în ţara lor. Cu alţi 5 împreună, mândrul luptător (tot pentru neam) din Spania, fu osândit la un an închisoare... Alecu nostru a primit zâmbind judecata şi a spus soţilor săi de soartă: Aliosque... Am văzut eu alte primejdii, şi nu m'au înfricat, nici plecat!

Nouă ne-a trimis istorisirea unei zile din cele mai grele pentru ei acolo în Spania: istoria zilei căderii lui Ionel Moţa şi V. Marin pe front. O descrie aşa cum a văzut'o, cum a plâns'o, căci era aci aproape de d-sa. — Dăm azi, de-odată cu fotografia dlui

ALECSANDRU CANTACUZINO

Cantacuzino, şi începutul istorisirii d sale asupra acelei zile grele. (Vezi-o în pag. 2).

Iată ce frumos îl descrie pe d. Alexandru Cantacuzino poetul cu suflet curat Radu Gyr, în ziarul „Porunca Vremii" (dela 23 Mai):

TINEREŢIA UNUI PRINŢ

In tânărul cu chipul prelung şi uscăţiv, ca de icoană veche bizantină, blazonul s'a logodit cu înţelepciunea şi modestia cărturarului. Balada a venit şi ea, pogorând din stânci ori suind dinspre Dunăre, cu băltăreţul pe umeri, şi a suflat peste sufletul tânărului azur proaspăt de vitejie. Iar toată viaţa lui se află săpată adânc, cum ar fi în piatră, în caracter şi credinţă. **Alexandru Cantacuzino e un prinţ al generaţiei mele.**

Hrisoavele şi cronica l-au dat blazonul, dar numai **sufletul său l-a făcut** prinţ. Inelul său de recunoaştere nu stă în deget. Ci arde, cu aur şi smaragd, **în inimă**. „Titlul" nu i-a venit, comod şi trândav, prin moştenire, dar şi l-a călit el, cu anii lui de viaţă, şi i l-a consfinţit **caracterul**.

Cunosc atâtea „blazoane", care pălesc şi se înfunecă în mâna atâtor degeneraţi! „Don Salluste de Bazan"... „Ruy-Blas" privesc cu ochii limpezi istoria în faţă, şi cresc pe trepte mari de caracter!

Nu din lumea blazonată a Don Salluste-ilor pogoară **Alex Cantacuzino**... El a descins din Corbea, din Toma Alimoş, din ciobanul Mioriţei şi din meşterul jertfelnic de la Argeş, — din toţi aceşti **prinţi ai baladei rumâneşti**. Coboară din ei cu vitejia sau cu seninătatea de suflet. Iar din **Şerban Cantacuzino**, descinde cu freamătul acela lăuntric de cărturar şi iubitor de tiparniţă. Numai aceste „blazoane" l-au adus la şcoala aceluia care „adună azurul văzduhului lângă furtună", — şcoală în care a învăţat **credinţa, jertfa, onoarea, munca**...

Alexandru Cantacuzino ştie că nu există „înviere", care să nu fie premearsă de răstignire. Şi mai ştie că sunt unele morminte, care se mută dintr'odată, IN CER, purtate pe braţe de arhanghelii.. Cine cunoaşte marile **LEGI ale INVIERII**, nu are decât zâmbet pentru temniţele lui Corbea. — Şi vine cu pieptul deschis în faţa roţii, care a frânt ciolanele moţeşti ale lui Horia.

Alexandru Cantacuzino cunoaşte aceste LEGI. Mai mult: în carnea, în sufletul, în anii lui, stau înfipte schijele roşii care au sfârtecat trupurile muceniceşti ale lui Ion Moţa şi Vasile Marin. El trăeşte, marea jertfă a camarazilor, iar gloanţele, granatele, tranşeele frontului spaniol, îl înalţă pe un parapet de unde înfruntă, cu priviri reci de oţel, orice reţea ghimpată, orice deslănţuire nouă de furtună.. O TINEREŢE INCHINATĂ JERTFEI, NEAMULUI şi CAMARAZILOR.

Tinereţea unui prinţ, pregătit, oricând, „**pentru Isus**", ca în cartea cu acelaş titlu, carte de spovedanie cutremurătoare şi adâncă trăire, pe care ne-a dăruit-o zilele trecute.

(*Porunca Vremii*) **Radu Gyr**

Cei din urmă articli

scrişi de ION I. MOŢA pentru „Libertatea" lui dragă, de pe pământul Spaniei...

Răvaşe dela Legionarii Români de pe Frontul Crucii, din Spania.

— CEL DIN URMĂ —

190 PREOŢI UCIŞI ÎN TOLEDO

Inainte de a părăsi Toledo, Marţi la amiazi, ne-am dus, împreună cu deregătoriile oraşului, la marea Catedrală, unde era slujbă Episcopală, fiind sărbătoarea »Concepţiei Imaculate« a Sfintei Fecioare, patroana Infanteriei Spaniole.

Vedeţi pe cei patru preoţi? — ne spune maiorul Villalba, arătându-ne pe cei cari, alături de un Episcop nou şi tânăr, slujeau la altar.

„Numai aceşti patru preoţi au scăpat neomorâţi de comunişti, din 200 de preoţi şi călugări, câţi avea Toledo mai înainte".

...Aripile unui înger din marele altar, erau zugrăvite în culorile româneşti. Nu ştiu de ce, acum toate nimicurile acestea, ne bucură ca pe copii...

ŞI APOI — ÎN CAZARMA DELA TALAVERA

In aceiaş zi de Marţi 8 Decembrie 1936, am plecat dela Toledo la Talavera de la Reina şi — *ne am incorporat în „Tercio," ca simpli soldaţi...*

Colonelul Yague, al cărui nume îl ştiam încă din România, când urmăream mersul luptelor din Spania, — ne-a primit foarte bine. Acum, de 4 zile, ducem viaţa de *soldaţi*... In curând o vom duce pe cea de *luptători în prima linie*, căci trupa în care am intrat e aceea care, alături de Marocani, a cucerit Badajoz-ul, Irun-ul, Toledo şi Cetatea Universitară din Madrid!..

Orice se va întâmpla, va fi *numai spre binele luptei legionare româneşti!* Dumnézeu nu poate părăsi pe cei cari vin în apărarea Crucii, cu inima atât de curată!..

De va mai avea nevoie de noi, ne va scăpa... Iar dacă nu vom scăpa teferi, e semn că — *aşa este mai folositor pentru rânduiala creştinească şi românească*, pe care o dorim şi o visăm noi de ani întregi, zi de zi!

Iar prietenii, camarazii, şi cei scumpi nouă, *să nu cadă în desnădejde sau păreri de rău*. Căci... *împlinirea voinţei Dumnezeeşti, nu poate fi un îndreptăţit temei de desnădejde...*

Trăiască Legiunea şi Căpitanul!

† ION I. MOŢA.

Acestea sunt cele din urmă cuvinte, pe cari iubitul şi iubitorul nostru Director sufletesc, le-a mai putut scrie, de pe margini de tranşee, ca simplu soldat, din Spania, pentru dragă lui „Libertate"... la 6 Decemvrie 1936. După aceste a mai scris numai cu arma, cu baioneta, cu mitraliera, rânduri de sclipitoare vitejie în istoria scurtă, dar strălucită, a participării legionarilor români, în marea „Legiune străină" din frontul naţionalist spaniol.

Dar aceste cuvinte din urmă, cât de hotărâte sunt: ...„In curând vom duce viaţa de LUPTĂTORI ÎN LINIILE CELE DINTÂI!"... Cât de pline de bună nădejde... „Orice se va întâmpla, numai SPRE BINELE LUPTEI LEGIONARE ROMÂNEŞTI VA FI!..." Şi cât de pline de credinţă că acest bine va urma... „DUMNEZEU NU POATE PĂRĂSI PE CEI CE VIN IN APĂRAREA CRUCII, CU INIMĂ ATÂT DE CURATĂ!..." Şi cum îşi încredinţează soarta voii lui Dzeu:... „De va mai avea nevoie de noi, ne va scăpa..." Iar dacă nu vom scăpa — e semn că AŞA E MAI FOLOSITOR pentru rânduiala creştinească şi românească, pe care o dorim şi o visăm de ani întregi, zi de zi"...

De aceea, par'că presimţind că în ce chip se va sfârşi hotărâta lor sforţare, îşi încurajează pretinii şi camarazii şi pe cei de acasă, scumpi lor:.. — „SĂ NU CADĂ ÎN DESNĂDEJDE sau PĂRERE DE RĂU".

13 Ianuarie...

CEA DIN URMĂ ZI PETRECUTĂ CU IONEL MOŢA; NOI LÂNGĂ EL, EL INTRE NOI. — NĂPRAZNICA CLIPĂ CARE, CA LA O CHEMARE DIN CER, L-A RĂPIT DINTRE NOI, IMPREUNĂ CU BUNUL NOSTRU FRATE MARIN.

D-l Alexandru Cantacuzino, care se afla în acelaş transeu, nu prea departe de Ionel Moţa şi Vasile Marin, în ziua de 13 Ianuarie, ziua căderii lor, a binevoit a ne trimite descrierea împrejurărilor în cari au trăit şi luptat în acea zi şi ce ştie despre moartea celor doi dragi camarazi ai lor, dintre cari unul, conducătorul lor. D-sa îşi însoţeşte scrisul cu următoarele cuvinte către părintele Moţa:

„Mult iubite şi cucernice părinte,

Cu simţire zguduită, am încercat să redau, pentru lumea cetitoare creştină şi românească, ziua de 13 Ianuarie şi să arăt, cum le erau celor doi camarazi sufletele pregătite pentru această înălţare.

Cred că fac o mulţumire lui Ionel, trimiţându-vă aceste pagini pentru câteva articole în „Libertatea", de care era atât de legată inima lui"...

Şi d-l Cantacuzino începe descrierea acelei zile dureroase, lăsând să-i premeargă o pagină cu amintiri de nainte de intrarea lor în foc. Iată articolul:

PENTRU CHRISTOS

Când am plecat de aici, gândul care muncea sufletul lui Ionel Moţa şi Vasile Marin, îngrijorarea noastră fierbinte era, să avem norocul, să fim ajutaţi de Dumnezeu, *de a da o pildă de jertfă cutremurătoare.*

Ceeace umbrea, din vreme în vreme, albăstrimea limpede a privirii lui Ionel Moţa, era teama că nu am fi primiţi, că nu am fi lăsaţi, că vom fi opriţi de ordinele Căpitanului de a ne împlini datoria, aşa cum o înţelegea el, faţă de Christos, anume: *să nu ne întoarcem în ţară decât soldaţi învingători, ori răniţi, ori morţi.*

Pe vapor, într'o seară, în dreptul coastelor Spaniei, am avut un apus de soare minunat, una din acele vederi feerice, cari, peste puterile tale de voinţă şi de împotrivire, îţi îmboldesc pofta de viaţă, de fericire şi dorul de frumos.

Spre deosebire de Ionel Moţa şi Vasile Marin, eu nu ţineam la viaţă. Jertfa mea ar fi fost mult mai lesne şi mai mică. Dar lui Dumnezeu îi place când culege sufletele, să aleagă pe cele mai pline de sevă şi mai sănătoase.

In seara aceea, în faţa acelei încântătoare privelişti şi lângă camarazii mai aşa dornici şi într'adevăr buni pentru o mare împlinire, pentru bucurii şi o trăire rodnică, am avut o strângere din inimă şi nu ştiu cum mi-a venit să le spun:

— »Mă întreb dacă vom fi sau nu primiţi să luptăm pe front? Se poate aceea, ca Franco să nu vrea să aibă în armata sa străini, cari să împuşte în Spaniolii din ceealaltă parte...

Ionel Moţa se ridică aprig şi spuse:

— N'avem să ne în înapoiem în ţară, fără a fi luptat pe front în Spania! Nu!..

Când a venit timpul să ne angajăm în armata spaniolă, ne-am aflat la răscrucea a două drumuri.

Se deschidea deoparte o cale uşoară, cu mulţumirea deşertăciunilor eftine; războiul cu tot ce-ţi trebueşte, cu comodităţi, în uniforme de ofiţeri.

Să ne cerem gradele noastre din armata română şi să facem paradă naţionalistă pela statele majore sau cartierele generale ale armatelor spaniole. — Sau să alegem calea cea mai spinoasă, drum aspru, care suie spre culmi de veci, şi pe care se plimbă moartea...

Această direcţie am ales-o, împotriva oricărei judecăţi »cuminte«.

Era oare mai bine să fim »cuminţi«?

In întâia noapte a sosirii noastre la Salamanca, am avut aceeaşi cameră, Ionel Moţa şi eu.

Generalului i-s'a spus, că avem putinţa de a ne înscrie în *„Legiunea Străină"* spaniolă, unde însă nu putem fi primiţi decât ca *soldaţi simpli şi pe toată durata războiului.*

»Legiunea Străină Spaniolă« este *o armată de elită,* (de cele mai alese), a cărei faimă înspăimântă pe inamici. Trupa are o disciplină şi o vitejie care înmărmuresc! In ciasurile de răgaz şi veselie, cântecul Legionarilor din *„Tercio"* este: *Eu sunt amantul Morţii*!...

Nu a fost în acest războiu în Spania victorie naţionalistă, care să nu fi fost smulsă prin cutezătoarea lor luare de piept cu moartea şi cumpărat cu sângele lor! O spun fără şovăială: *este cea mai vitează infanterie din lume!*

Am stat de vorbă cu Ionel Moţa până târziu în noaptea aceea, şi ne-am hotărât: *Nu punem condiţii, nu ne târguim,* — nu vom fi »cuminţi«.

Ne gândeam: Lasă să fie cuminţi copiii noştri, când vor avea de păstrat şi de îngrijit o ţară înfloriiă şi roditoare şi încununată cu cinste, dreptate şi iubire de Dumnezeu.

Cu atâtea păcate de răscumpărat, purtând petele unei societăţi laşe, desfrânate şi subjugate tuturor lăcomiilor animalice, noi nu avem dreptul să fim... cuminţi!

Noi nu avem a păstra şi a apăra decât un vis, de a-l scăpa dela pieire, este să'l dărueşti altora, la cât mai mulţi!

Nu vom fi deci nici cuminţi, nici economi (cruţători), ci risipitori cu ce avem, viaţa, sufletul şi visările noastre!

Vroiam să luptăm ca simpli soldaţi şi pentru a da o pildă. *Pilda de contopire sufletească cu soldaţii, cu cei mai mici şi necăjiţi,* al căror eroism rămâne dese ori neştiut, şi a căror jertfă nu este împodobită cu lauri.

Am alungat şoaptele înşelătoare ale lumii vechi: »grăbiţi-vă la onoruri şi fugiţi de moarte«.

Noi dimpotrivă am zis: »alergăm cu veselie *la moarte,* şi respingem onorurile deşarte! Vom dobândi, dacă le vredinicim, cinstirea şi respectul, cari se cuvin *vitejiei.*

Numai aşa ne vom ridica din rând cu alţii. Ne-ar fi fost scârbă de noi, să înşelăm şi să stoarcem pe eftin »admiraţia« legionarilor.

Am vrut ca muncitorii, sătenii şi copiii din şcoală, să ştie cu neşovăitoare credinţă, că: *comandanţii legionari nu şi câştigă gradele şi dreptul la comandă pe temei de ferealǎ şi de învârteală,* ci încovoindu-se sub *lipsuri, suferinţe şi răni,* şi zâmbind când şuieră moartea!

Intr'o ţară ca a noastră, în care »mărimile« politice, administrative, sociale, se recunosc şi se preţuesc prin isteţimea şmecheră şi repedea câştigare de avere, de a face carieră şi de a-şi tocmi laude (plătite) în coloanele ziarelor jidăneşti, fruntaşii legionari se lapădă de familie, de o viaţă în tihnă, de prieteni, de ispite, de bucurii şi mândrii, îşi caută lecţia aspră a mizeriei şi moartea pentru reînvierea Românilor!

Deşi de fapt nouă ne era acolo, în starea ce am primit, mai greu, mult mai greu decât celorlalţi soldaţi de rând din Legiune. Căci noi am pornit în această înfruntare a mizeriei, de mai sus, de mai departe decât ceilalţi camarazi soldaţi.

Eram toţi mai în vârstă decât ei. Vârsta soldaţilor în »El Tercio« era între 19 si 25 de ani. Printre noi cei şapte Români, d. Clime avea 47 de ani, Părintele Dumitrescu 39 de ani, Ionel Moţa, Vasile Marin şi eu 34 de ani, Nicolae Totu 32 de ani şi Bănică Dobre 28 de ani.

Apoi în urma vieţii intelectuale şi sedentară pe care am trăit-o pân'aci, noi aveam să simţim o suferinţă mai muşcătoare şi ne trebuia o călcare pe inimă mai mare, pentru a îndura acele lipsuri, cu cari noi nu eram obişnuiţi. Mai aveam fiecare de frânt în trupul nostru o moştenire de viaţă ferită de mizerie, moştenire care ne făcea să nu fim aşa deprinşi cu frigul, cu foamea, cu necurăţenia, şi cu celelalte greutăţi a unei vieţi de tranşee...

Sforţarea noastră a fost aşa mai încărcată de durere, biciuirea obiceiurilor noastre a fost mai usturătoare ca la alţii.

Şi mai aveam de îndurat o stare scăzută: Echipamentul ce ni se dăduse fiecăruia, era mai prost decât al celorlalţi soldaţi. Păturile noastre erau subţiri şi de bumbac. Nu aveam foi de cort spre a le întinde sub noi când dormiam pe pământul ud sau îngheţat. Se sfârşiseră cele bune, iar mijlocul cel mai ducător la scop, de a ţi-le câştiga, era prada dela comunişti — şi aceasta numai după spargerea frontului!

Mai era apoi acel ceva lăuntric, negândit şi tainic în noi, care ne zorea, pe Ionel Moţa mai cu seamă, să ne supunem la toate: El a vrut cu îndărătnicire, să dea o pildă zguduitoare! Par'că voia şi se bucura să moară ca *ostaş al creştinătăţii* spre a răscumpăra toate blestemele cari au fost asvârlite asupra neamului nostru.

Ionel Moţa a dorit, ca sufletul lui să fie vrednic a se ridica în ceruri şi să aibă mulţumirea de a mărturisi vrednicia naţiei noastre şi dreptul ei la mărire, în ceasul când judecata Dumnezeiască va cântări credinţa Românilor şi mucenicia lor.

Acestea ne-au făcut să nu fim »cuminţi«...

Alexandru Cantacuzino

---

ci întorcându-i şi pe ei către Dzeu, îi mângâie blând şi totuşi bărbăteşte... „Căci ÎMPLINIREA VOINŢEI DUMNEZEEŞTI, nu poate fi îndreptăţit temei de desnădejde"...

Din toate reese, că avea presimţirea, că jerifa cea mare şi grea VA URMA, şi par'că simţea, că acum ţine pe urmă în mână condeiul, scriind pentru gazeta sa dragă, — şi de aceea îşi pune pe hârtie în chip atât de duios, şi totuşi înălţat, credinţa, mângăerile şi îndemnurile sale cele din urmă.

*

VOM IMPLINI, CÂT PUTEM VOIA LUI

Dorinţă mare a avut bunul nostru îndrumător că, chiar acolo pe front, să scrie în ciasurile libere, — pe cari le va fi nădăjduit mai multe şi mai uşoare, — un şir întreg, până la 300 de articli, pentru foaia sa. Aşa că, dacă s'ar întâmpla să cadă în luptă, foaia sa, singura avere lăsată celor scumpi ai săi, — SĂ AIBĂ DE PUBLICAT DIN PANA LUI ANI DE ZILE CÂTE UN ARTICOL, încât să pară că el e tot aci lângă ea şi scrie...

Greul neaşteptat de mare al războiului în care au intrat, i-a îngheţat însă în mână condeiul, mai curând decum el a dorit şi a bănuit. Hărţuelile luptelor înverşunate, frigul de Decemvre şi Ianuarie, care şi acolo, deşi ziua e cald, dar noaptea, e ger cumplit, i-au luat putinţa de a mai scrie... Doar aceşti 8 articli pe cari îi sfârşirăm în numărul de azi. Incolo, mici răvaşe către cei de acasă.

Soartea însă a vrut, ca totuşi dorinţa Directorului nostru sufletesc — SĂ SE IMPLINEASCĂ ÎN ALT FEL:

Scumpii lui camarazi, scăpaţi cu zile, — întorşi acasă, au început a scrie ei şi unii şi alţii, articli plini de duh şi de măestre descrieri din cele 35 de zile de luptă în marile încrucişeri de arme din Spania. Au scris domnii lor zeci de articli, şi scriu întruna, în marea gazetă creştină „Buna Vestire" din Bucureşti, unii şi-au adunat amintirile în cărţi.

Noi terminând azi articlii scrişi de Ionel Moţa — VOM URMA A DA ÎN FOIŢA GAZETEI NOASTRE, ARTICLII FRAŢILOR ŞI CAMARAZILOR LUI MOŢA, căci ei întregesc cele descrise de el prin povestirea celor ce au urmat — şi aşa sunt un fel de URMARE a scrisului lui. In acest fel cetitorii „Libertăţii", vor avea încă luni de zile de gustat mişcătoarea, pe alocuri zguduitoarea istorisire, a celor petrecute în Spania, de către inimoasa şi brava solie legionară a celor plecaţi 7 şi întorşi 5...

Chiar azi începem cu ce a binevoit a scrie pentru „Libertatea" vrednicul şi nobil simţitorul lor camarad, tânărul advocat Alexandru Cantacuzino, care a fost în apropiere de locul unde au fost izbiţi... de bomba ucigaşe Moţa şi Marin. Vom urma cu foarte mişcătoarele descrieri ce le-a publicat d. adv. Nicolae TOTU, apoi a celorlalţi — aşa că se va cam împlini dorinţa Directorului nostru sufletesc, ca... „LIBERTATEA" SĂ AIBĂ MULTĂ VREME ARTICLI CA SCRIŞI DE EL, cu istorisiri şi amintiri din mântuitoarele lupte din Spania.

—o—

Evreimea de pe glob unită la olaltă, declară război la trei ţări: GERMANIEI, POLONIEI şi — ROMÂNIEI!

In vara asta Evreimea de pe glob, a hotărât să ţină un congres (mare sfat) a toată lumea (a celei evreeşti), — şi şi-a ales ca loc al marelui lor Sinedriu, VIENA.— Săptămâna trecută s'au adunat în oraşul împărătesc 100 de fruntaşi ai Evreimei din toate ţările de pe glob, şi au chibzuit cum să fie întocmit marele sinedriu şi ce hotărâri să se iee în el. Şi au hotărât, că acel sinedriu să iee hotărâri, cari să fie de-opotrivă o DECLARARE DE RĂZBOI cam la toată lumea ce nu se pleacă poruncilor evreeşti, dar mai ales la trei ţări:

1. Faţă de Germania „boicot", adecă ruperea legăturilor de negoţ, necumpărându-i mărfurile ce are de vânzare şi nevânzându-i mărfuri de cari are trebuinţă. S'o încurce până se pleacă lor.

2. Să iee măsuri împotriva mişcărilor „antisemite", adecă cele împotriva jidanilor, cari mişcări prea îşi ridică capul şi încep a fi primejdioase pentru ei, mai ales în două ţări: Polonia şi România, căci pân'aci tare erau ascultătoare de jidani, dar acum încep a îndrăzni să nu mai fie. Să li-se dee în cap până nu-s prea tari.

Dar nu numai împotriva acestora, dar şi altor ţări, cari ar da semne de... neascultare. Ei au în Viena o gazetă zisă „Frontul Evreu", care scrie, chiar din acest prilej, că evreimea depe glob, unită într'una, va porni o luptă straşnică împotriva „antisemitismului" (a mişcărilor potrivnice jidanilor) din toate ţările, — cheltuindu-se pentru acest scop oricât de mari sume de bani, — căci are cine să le dee. Gazeta evreiască spune, că Asociaţia lor care are acest scop, a avut până acum preţioase isbânde în multe ţări,— şi crede că pe urma războiului ce-l va porni acum pe faţă, — trebue să ajungă la victorie, la biruinţă! Inţelege, la înfrângerea popoarelor creştine şi supunerea lor poporului evreu.

Câte poţi înţelege, din această vestire, tu fratele meu Român năcăjit. Că tu nu e iertat să păşeşti ca domn în ţara ta, în casa ta, ci să te pleci acestui neam viclean şi blăstămat,—cam cum se supun la noi guvernele unul după altul. Şi dacă câte un mănunchiu de suflete de Dzeu luminate, formează câte o Legiune de apărare a ta, de aceste călcări pe gâtul tău, — se ridică toată banda internaţională, împotriva lor! Inţelegi acum de unde vine îndrăzneala gazetelor jidoveşti, cari ne pălmuesc ca pe supuşii lor, ca pe sclavii lor. Şi când lumea cetitoare dă cu piciorul în foile lor vândute şi vânzătoare de ţară, deşi scad la număr, ele ies tot mai înfrânte, mai „bogate", mai obraznice! Că le vine râu de arginţi, cu cari pot plăti pe câte un păcătos de creştin, cu sute de mii pe lună, ca să le fie „steag" în lupta lor, a jidanilor, împotriva noastră.

Noi, ca legionari, cinstiţi luptători naţionali, ce să învăţăm din astea toate?

Să fim mândri de lupta noastră, că dacă jidovimea întrunită la Viena ţipă ca şarpele călcat pe coadă, că în România „nu-i bine", că trebue să se sufulce la luptă împotriva antisemiţilor, vrednicia noastră este! Noi am deschis ochii multor Români, asupra muncii de sobol a acestor oameni răi, şi mulţi ochi s'au şi deschis! Vedem noi şi noi pornind de inimi „spre dreapta" chiar partide noi răsărind, cari văzând dreptatea noastră, se silesc totuşi a păşi aşa de tare spre dreapta ca noi; li se pare că noi mergem „prea departe" şi ele se opresc mai la jumătate. Nu le luăm în nume de rău acest lucru, căci tot e bine că se abat „spre dreapta". Ca mâine vor fi silite şi ele, silite de înşişi jidanii, să vie pe linia noastră de dreapta cea mare!

Iar ameninţarea cu război a României, din partea jidovimii dela Viena, — nu ne interesează deloc. Nu suntem dintre cei ce ne ferim de luptă. Avem conducători cari nu ştiu ce e frica. Avurăm chiar pilde de jertfă de sine, ca dată de mucenici. Şi mai avem de aceştia sute şi mii. — Şi cu cât „războiul" jidovimii se va încorda mai tare spre noi, — răsări-vor mii de noi eroi, până ce tot poporul, tot neamul va fi un corp de luptători, cari vor pune sub picioarele lor pe mişeii atăcători!

„Steguleţul" lor...

Ziua de 1 Mai e socotită ca sărbătoare a muncitorilor, ziua de odihnă a lor. Foarte bine. S'o sărbeze cu sănătate totdeauna. Dar, ciudat lucru, muncitorii la noi, cei mai mulţi, nu-s în organizaţii naţionale, având conducători români, şi anume Români buni!, — căci dacă aşa ar fi, mare sprijin ar trebui să primească dela stăpânirile româneşti, — ci, iată ce e greşit: Ei sunt închegaţi în organizaţii internaţionale, adecă fără neam şi fără ţară, — şi acele organizaţii sunt conduse aproape toate, de streini, mai ales de jidani sau doi jidoviţi.

Am văzut-o asta şi din prilejul zilei de 1 Mai a anului acestuia. Conducerea muncitorimei sindicalizate din Bucureşti, a cerut voe să sărbeze ziua. Li s'a dat voie s'o sărbeze dar aşa cum se va putea, fără zgomot şi ieşiri în stradă, căci erau aci sfintele Paşti creştine, şi nu se pot îngădui demonstraţii de stradă, pe când tot omul ar trebui să fie cufundat în gândiri despre cereasca jertfă, a celui care ne-a lăsat prea buna şi îmblânzitoarea lege creştină.

Şi muncitorimea sindicală, internaţională, a primit dară şi aşa. Dar a cerut voe, şi i-s'a dat, să poarte toţi pe pept o ins'gnă, o medalie, făcută întru pomenirea zilei, anume o medalie de coloare galbănă în formă de „TRIUNGHIU"... (în 3 colţuri). Aceasta să fie semnul credinţei lor, steguleţul zilei lor.

Apoi ştii tu, fratele meu muncitor român, ce însamnă acea insignă? Iacă ce:

Cum noi creştinii avem semnul sfintei Cruci, pe care o punem pe case, pe biserici, în casă şi peste tot locul la loc de cinste, — aşa au jidanii ca un fel de „cruce" a lor, ca semn al credinţei lor, ca steag al legii lor: două triunghiuri puse unul peste altul, ca să dee o STEA CU ŞASE COLŢURI! Asta o vezi pe Sinagoga (biserica lor), asta pe lucrurile lor. Steaua cu 6 colţuri stând din DOUĂ triunghiuri, e steagul lor întreg, — iar UN triunghiu singur, e aducerea aminte, că de mai pui unul, ai semnul întreg al Sinagogei, a credinţei evreeşti. Triunghiul e — jumătatea steagului evreesc.

Cum conducătorii organizaţiilor muncitoreşti sunt aproape toţi jidani, — vedeţi cum îşi duc ei cu ei, ori-unde ar fi, şi „steagul" lor!..

Aci, ca să nu bată prea tare la ochi, au pus ca semn de „sărbătoare" a zilei, macar UN TRIUNGHIU, adecă jumătate de stea jidovească... Şi voi, fraţii noştri muncitori creştini şi români, aţi purtat-o toţi în pept, aţi plătit-o binişor cu bani, — iar în ei rîdea inima de... nepriceperea noastră...

Oare nu era la locul său, să fi cerut voi, muncitori români, ca „semnul de bucurie al zilei" să fie poate o cruciuliţă frumoasă, care să arate legătura voastră cu tot poporul frate creştin din care faceţi parte, şi chiar cu celalalţi creştini de alte naţii, — dar nu legătura cu — legea jidovească?! Sau să fi fost un steguleţ tricolor românesc.

Atât de tare îşi iubesc aceşti afurisiţi de Evrei legea lor, încât folosesc orice prilej pentru a pune creştinilor sub nas, a li-l vîrî în ochi, semnul legii LOR, steaua cu 6 colţuri, sau, unde nu o pot întreagă, macar pe jumătate: UN TRIUNGHIU!..

Unde mai vedeţi, fraţi muncitori români, steaua cu 6 colţuri sau şi numai triunghiul (steaua de jumătate, cu 3 coarne), cereţi să se pună crucea cea frumoasă şi ducătoare cu gândul la D-zeu şi la mila Lui! Fiţi şi voi, aşa de creştini şi de români, cum sunt ei de jidani!, — şi D-zeu vă va ajuta să ajungeţi la o viaţă mult mai mulţămită în Ţara Românească, a noastră şi a voastră a tuturora! Preţuiţi şi urmaţi pe cei cari din inima iubitoare, ca tabăra legionară din ţară, şi nu inimă vicleană, ca cea a jidanilor şi jidoviţilor, — şi atunci veţi ajunge voi să conduceţi mişcările muncitoreşti, în cari veţi avea totdeauna şi ajutorul legionar, — dar nu să vă conducă acei streini necredincioşi pe voi!

De prin ţară

Pe ce drumuri apucăm? Crucea, semn supărător stăpânirii?

Dela un foarte cinstit şi învăţat cetitor al foii noastre şi prieten credincios al mişcării naţionale legionare, dela un bun profesor, primim şirele de mai jos, asupra cărora atragem luarea aminte a dlui Ministru de Interne, rugându-l să stâmpere „zelul" nesocotit şi necreştinesc a unora dintre slujbaşii în subordine (de sub mâna sa), cari împing pe jandarmii din partea locului, să facă fapte neiertate, necreştineşti, prin care aţâţă în chip neînţelept, pe toţi câţi aud de astfel de isprăvi. Iacă ce ni-se scrie:

DIN STOROJINEŢI

Este un vechi obiceiu a Românilor, ca să aşeze cruci la răspânti de drumuri, în grădini, în ţarină.

Pentru aceste cruci, la cari se închină toată lumea, dar sunt ale celui ce le pune, nu se mai cer „aprobări" (învoiri) de la Ministru, dela Prefectură, etc., cel mult dacă sunt vestite deregătoriile asupra locului şi sfinţirei crucilor.

Tot aşa şi anul acesta, îndată după moartea lui Moţa şi Marin, mulţi creştini şi mai cu samă dintre membrii partidului „Totul pentru Ţară", au aşezat cruci în toate părţile, scriind pe ele cuvinte de laudă pentru cei morţi în apărarea crucii şi a sfintei noastre legi creştine, fără însă a pomeni de numele lor, căci deregătorii n'au dat voie. S'a făcut aşa.

Crucile după ce au fost aşezate, au stat multă vreme în pace, fără să se atingă cineva de ele. Acum însă, jandarmii şi deregătoriile spun, că au ordin, să nu se mai puie Cruci FĂRĂ APROBARE (fără învoire). — Dar nu numai atât, ci SCOT DIN PĂMANT ŞI ARESTEAZĂ CRUCILE AŞEZATE MAI DE MULT.

Cele ce s'au petrecut la Storojineţ, în câteva comune, arată lămurit ce ni-se pregăteşte.

Iacă în luna Martie, 30 de jandarmi au scos o cruce de pe pământul dlui Neagoe Flondor, pentru că crucea purta inscripţia: „Inchinată eroilor neamului. „Buna Vestire 1937".

Deregătorii, cari au pus jandarmi să o scoată au spus, că „nu se poate scrie cuvântul „Buna Vestire", fiind-că lumea se va gândi la — COMANDANTUL BUNEI „VESTIRI" care a căzut în Spania, (Moţa)...

In luna aceasta a fost furată de jandarmi la Igeşti o cruce, pe care era scris: „Inchinată celor căzuţi pentru Neam şi Cruce. In anul biruinţei lui Hristos 1937". Crucea fusese ridicată de un răzeş în grădina lui. Când a aflat satul de isprava jandarmilor, s'au adunat toţi oamenii ca să caute Crucea şi să o pute la loc. Abia după două zile au găsit-o aruncată într'o mocirlă, de unde au ridicat-o şi au pus-o la LOC.

Dar sunt urmărite şi Crucile pe CARI NU E SCRIS NIMIC! La Storojineţ (Maidan) s'a ridicat o cruce pe locul unde a murit un om. După câteva zile, crucea a fost găsită batjocorită. — La Broscăuţi a fost scoasă o cruce şi aruncată într'un părău.

E mare fierbere în tot judeţul, pentru aceste nelegiuiri, pe cari deregătoriile singure le sprijinesc, în loc să le pedepsească!..

Credincios.

*

Suntem foarte neplăcut atinşi în sufletul nostru creştinesc, şi românesc, de aceste ştiri. Şi fiindcă ştim bine, că dl Ministru de Interne, nu... să audă glasul nostru, — rugăm stăruitor şi cu mare cuviinţă, pe Inalt Preasfinţitul Metropolit al Bucovinei, VISARION PUIU, — după ce în Bucovina se petrec aceste lucruri ştignitoare pentru sfânta noastră biserică şi credinţă, — să iee Inalt Preasfinţia Sa lucrul în mână, să intervină cu marea vază de care se bucură şi la Bucureşti, la locul în drept, ca să se pună capăt acestor fapte cari au urmări prea dureroase în popor, văzând el necredinţa celor ce şed în scaunele de domnie sau ale felurilelor deregătorii. Suntem siguri că dl Ministru de Interne şi credem că dl Subsecretar de Stat dela interne, sunt totul de altă părere decât nenorociţii de jandarmi primitori de porunci dela neînţelegătorii lor deregători, din Storojineţ. Să le arate ce e iertat şi ce nu, chiar în luptele politice, — lupte cari nu e iertat să ne împartă în sprijinitori ai sfintei credinţe străbune şi a sfintei Cruci a Domnului, şi între — prigonitori ai ei! E prea departe dusă „politica".

— Dealtfel noi legăm cea mai bună nădejde de intervenţia ce o vor face la aceleaşi ministere şi dl Preşedinte al „Totului pentru Ţară", Generalul Cantacuzino şi dl Codreanu Căpitanul, al căror cuvânt e tot mai ascultat, acolo de unde trebue să pornească îndemnurile de domolire a îndrăznelilor fără înţelepciune.

Ştiri economice

Austria simţind trebuinţa, a hotărît să ducă din România 1000 de vagoane de grâu. Grâul îl vor cumpăra şi duce acolo negustori singuratici. Acest fapt va face nițică învioare pe piaţa de cereale în ţara la noi.

Nu ne-au fost destui lăpădații Germaniei, — ne vin acum și—ai Spaniei

E uimitor ce nebleznici sunt cei chemați a păzi casa neamului, țara, de năvala lăpădaților altor țări mai cu cap...

Când Hitler puse ordine în țara lui și puse pe fiecare cetățean la locul său: pe German în scaunele de conducere și de bună îndrumare a vieții neamului său, iar pe necredinciosul jidan la locul său: după ușa dughianei sale, — prin care ușă însă Germanul fu oprit a mai intra!, — se ridică un roiu de jidani, ca un stol de ciori sau corbi (cocostârci ar fi prea frumos să le zicem) și își luară zborul spre alte țări, cu plaiuri mai „calde" (pentru ei și cât de reci pentru poporul moșnean...). Au primit din ei așa mai puțini și alte țări, dar cea care a primit mai mulți, fără nici o alegere, fu România noastră...

Dar nu mult după lovitura lui Hitler, veni sabia de foc a lui FRANCO, în Spania. Deși una din trei părți a Spaniei mai e sub călcâiul lor, a jidanilor, totuși și din Spania s'au ridicat stoluri destul de numeroase și au luat-o de cu vreme spre alte țări, — între cari firește, România cea legată la ochi de conducătorii săi jidoviți, a fost printre cele spre care mai bucuros s'au îndreptat și croncănitorii din Spania.

Ochii bine cercetători și mult văzători dela ziarele creștine-naționale din Bucureștii li-au căutat culburile aci în țară, și au aflat multe din ele, — deși cele mai multe sunt încă bine pitulate. Așa de pildă, ziarul drept și tare în cerdința lui către neam și lege, „Buna Vestire" dela Bucureștii, ne arată într'un număr mai nou al său, că un astfel de cuib cald pentru jidanii fugiți din Spania, după-ce și-au bătut joc de tot ce e sfânt pentru creștinii de acolo, — se află la... DIRECȚIA TELEFOANELOR din Bucureștii! Această Direcție are nevoie (trebuință) de MII de slujbași, și mă rog NU-I GĂSEȘTE printre ROMÂNI!... și aduce de ori unde, din Ungaria, din America, din Rusia, din Polonia, ba și din mahalalele Bucureștilor, — numai... SĂ NU FIE ROMÂNI!., Iar mai nou și-a adus câteva duzine, oblu DIN SPANIA... Adecă au fugit jidanii de acolo, și Telefoanele României, (arândate jidanilor americani pe 20 de ani de către drăguții noștri de național-țărăniști ai lui Madgearu-Lupu!), — li au deschis ușile și brațele și i-au pus îndată aci „în pâne"... „Buna-Vestire" îi arată pe aceștia cu numele. Auziți Români, ce bidigănii, și ce slujbe aveau nainte de a fi puși în scaunele de conducere la Telefoanele Țării Românești:

Unul Gherș Blanco, ascuns sub numele de împrumut Gheorghe Blanco, e Sub DIRECTOR la Construcții, și a fost, mă rog mai înainte TINICHIGIU (plevar) într'o uliță dosnică din Barcelona!.. Fiindu-i urât în acea uliță și cuprins și de frichi, a zburat în România, oblu în vârful Palatului Telefoanelor!.. Altul e Izidor Bardera, de meserie boxer (luptător de arătare cu pumnul, și comunist înfocat), acesta e pus „Inspector" cercetător prin țară pe la telefoane, sunând prin ele în urechile ascultătorilor tot felul de învățături comuniste! Alt „Inspector" se chiamă Samuel Garcia, fost hamal, cărător de mărfuri cu cârca, în Madrid! Dar fiind nepot tinichigiului Blanco, fu pus mare domn în România... Acesta s'a obrăznicit așa de mult în răspândirea comunismului, încât nici răbdătoarea stăpânirea românească nu l'a mai putut suferi, și l'a poftit să plece în Rusia, sau unde vrea, ca să-și facă școala mai departe. Dar a stat mult timp la telefoanele noastre. Al patrulea „Inspector" e un Aron Castaniera, fost ușier la arenele luptelor cu tauri. Al 5-lea e un Adolfo Benehito, secretar al partidului comunist, și așa mai departe.

Cu aceste ploșnițe s'au putut aploși în cojocul telefoanelor românești, — ce mirare e, când se știe, că la aceste telefoane e Director al construcțiilor, un oarecare Tucker, venit doar din America, unde fusese frizer!... Acolo tundea pe cetățeni pentru câțiva cenți, aici tunde țara și pe noi pe toți de nu ne mai rămâne păr pe cap, având în jurul său ajutoare cu nume „românesc", ca: Leech, Holt, Tomsohn, Tolnay (jidan ungur), Reinhart, și alții...

Săracă țară. Când ți-a da D-zeu o stăpânire legionară, care să te scape de atâta pacoste și jaf și umilire!...

Dela frați înstrăinați

Dragii nostri frați din colțul de apus al Bănatului, cari prin pacea dela 1918 au fost rupți de către noi, de bunii lor părinți și frați, cu cari au împărțit bucuriile și întristările și împreună au îndurat prigonirile dela Unguri, — și au fost dați Jugoslaviei, — au avut la sfintele Paști ce trecură, o bucurie sufletească prețioasă: La această sfântă sărbătoare, s'au împlinit zece ani, de când își scot și ei acolo o gazetă românească, pe numele „Nădejdea", în care își mai scriu și ei nădejdile ce le mai au de viitor... Și și-au sprijinit ei cum au putut gazeta lor, ce se tipărește în Vârșeț, așa că a ajuns, mai cu ușor și mai cu greu să împlinească, iaca, zece ani de când se tipărește și limba românească o slujește. Din prilejul acestui „iubileu" al său „Nădejdea" a tipărit un număr sărbătoresc, mai mare și mai bogat, aducând scrisori din peana multor scriitori din Banatul jugoslav, ca și dela frații din libera Țară Românească, cari se gândesc cu drag și cu duioșie la ei și la soarta lor de frați înstrăinați. Ajute Dzeu „Nădejdii" și celor ce o susțin, multe multe iubilee, tot mai mulțumite.

—o—

Războiul din Spania

Durează. Și merge greu. Greu pentru-că comuniștii sunt ajutați de 20—30 de state (înțelegem de jidovimea din ele) dintre care unele cu toată puterea, ca Rusia și Franța, chiar America, iar altele cu destul de mult, — pe când lupta cinstiților naționaliști, e ajutată *numai de două țări*: de Italia și Germania. Și mai e grea, pentrucă comuniștii nu *atacă* orașe sau cetăți, ci numai se ascund în cele din dosul frontului lor și lasă pe naționaliști să atace. Iar ei, de după ziduri, din case, de după colț de uliți, se pot apăra mai bine, iar atacătorii trebue să dee jertfe prea mari pentru a-i izgoni de după ziduri...

De aceea mai nou luptele iar s'au încetinat. Căci în câmp deschis sau de printre sate și din sate, comuniștii au fost alungați de naționaliști, dar acum când sunt aproape iarăși de un oraș, de *Bilbao*, e greu a te arunca asupra lui, fiind puternic întărit. Mai multe vase de războiu engleze au cărat din Bilbao 4000 de copii și femei, vădit pentru acea, ca să nu fie acolo, când naționaliștii vor ataca orașul, și când, dacă se văd învinși, comuniștii îi dau ei foc și-l dărâmă cu dinamită, cum au făcut cu alte orașe pe cari le-au perdut.

De-aceea lupta e foarte grea, cum se zice, pe moarte și viață. Iar părerile oamenilor cunoscători de împrejurări sunt, că deși guvernul englez și francez, binevoitoare comuniștilor, cearcă să facă »pace,« firește o pace care să nu scoață înfrânți pe iubiții lor, totuși soartea Spaniei, numai pe calea armelor se va hotărî. Și cu a Spaniei, și soartea popoarelor creștine din Europa, sau chiar din toată lumea!

—o—

O desmințire

In gazeta »Ofensiva Română«, din Cluj, foaie a partidului dlui Dr. Al. Vaida, s'a tipărit în numărul dela 10 Maiu, în formă bătătoare la ochi, un așa zis »Circular« cu porunci dela conducerea legionară. Anume chiar Căpitanul ar fi dat ordin către șefii județeni, să rupă ori-ce legături cu »Frontul Românesc«, ba-i învață chiar să fie fățarnici, să nu se arate pe față că-s împotrivă, dar să fie așa ascunși.

D. Corneliu Codreanu a trimis o declarație foarte hotărîtă și foii care a publicat scornitura asta proastă ca și Secretariatului »Frontului«, arătându-i că nici odată dsa n'a dat un astfel de ordin tâmp! Cine l'a trimis foii, i-a trimis o scrisoare falsă. Căpitanul a rămas chiar foarte neplăcut atins, că o foaie a putut publica o astfel de scornitură a cutărui nebun.

VIAȚA LEGIONARĂ

Ne bucură ce ne scrie un frate bun din Reșița, din această *„Cetate a ferului"*. Acolo, ni-se spune, muncitorii români au început, de-o vreme să vadă tot mai bine primejdia comunismului, și la început mai puțini, acum tot mai mulți, încep a căuta legătură cu noi legionarii. Avem aci un »Corp Legionar Muncitoresc« de toată nădejdea. Avem câteva »cuiburi« cari lucrează cu zor și cu spor. La consfătuirile lor vin și muncitori de cei încă neînscriși, și auzind de lucruri drepte și sfinte, cinstite, ce învață aci, se duc mult îndreptați, și ca mâne, o să-i aducă D-zeu între noi. Firește munca noastră aci e grea, prigoana ne pândește și ne lovește. Unii i-au simțit vârful pleznei. Dar D-zeu ne va da tărie a le suferi, pentru ca prin suferință să ne apropiem de biruință.

Frățiorul fără frică.

Din alte țări

DIN POLONIA

Și în Polonia lumea s'a săturat de îmbulzala evreilor în toate locurile dătătoare de pâne și de câștig. Iată două pilde:

Electricienii (lucrători în meseria de dat putere electrică, de pregătit mașinile și aparatele electrice) își au însoțirea lor de branșă. Ei au ținut săptămâna trecută o mare adunare a lor, cu delegați din toată țara, și în adunare au chibzuit ce e de făcut, că prea simt puternică concurența evreilor la lucrul lor. Electricienii poloni au spus: Să luăm pildă dela vecina Germania, care își apără cu putere pe fiii neamului său. Să facem la fel! Și au hotărît **înlăturarea** din Societate a tuturor evreilor și nicări aceștia să nu mai fie primiți și sprijiniți, acolo unde se găsește un electrician polon!

— La fel a hotărît Asociația Arhitecților (a pregătirilor de planuri de ziduri și conducători ai zidirilor) din Varșovia: Polonii întâi peste tot locul, și numai unde nu s'ar găsi și nu s'ar cere arhitect polon, poate fi luat streinul!

NOUTĂȚI

Maestatea Sa e gripat. In săptămâna trecută, M. S. Regele, a fost suferind de gripă. Din pricina asta n'a putut lua parte la sărbarea ce se pusese la Cluj pe 29 Mai, — ci s'a amânat. M. S. e acum mai bine. Dar încă nu e sigur dacă nu se vor amâna și sărbările de 8 Iunie.

*

Soartă de aviator. Zilele trecute un avion militar zbura pe deasupra aerodromului (stației de aeroplane) de lângă Belgrad (Sârbia). Un ofițer îl conducea, făcând probe de zbor.

De-odată lumea privitoare fu cuprinsă de groază mare, căci avionul se văzu învălit în flacări și nori groși de fum se învolburau în jurul lui. Luase foc dela un vas cu benzină ce s'a aprins. Nenorocitul ofițer a ars de viu în mașină, — dar ajutorul lui, aruncându-se cu parașuta, a ajuns la pământ scăpat cu zile.

*

Mare nenorocire de tren! Joi noaptea în săptămâna trecută, trenul accelerat ce mergea dela Oradea la Bucureștii, ajungând pe la orele 2 noaptea aproape de stația Apața, lângă Brașov, — cum era în plin mers, ajungând la un drum ce trece peste calea ferată, — a izbit cu toată putere un nenorocit de autobus ce mergea cu negoț de legume pentru târgul de dimineață din Brașov. Autobuzul a fost zdrobit, cu tot ce era în el. Au fost omorâte 5 nefericite femei ce-și însoțeau marfa, s'o vândă mâine dimineață în piață, una din Cătani, alta din Vârtej, și trei erau vânzătoare de fel din Timișoara...

Opritorile de pe marginea drumului n'au fost lăsate jos în ajunul venirii trenului și așa autobusul, nebăgând de samă apropierea acceleratului, s'a băgat în gura lui, în gura morții. Șoferul conducător a fost rănit de moarte, ajutorul lui a scăpat teafăr, iar bietele negustorese omorâte.

*

Grindină, aducând pagube a căzut în 23 Mai asupra Orăștiei și a ținutului ei. A fost grindină mai mare ca alunele și a zdrobit viile, pomii, legumele. A spart și ferestrele la multe case din oraș.

*

Mulțumită. Preotul Moise Micu din Poiana-Mărului (jud. Brașov) din însărcinarea alor 10 țărani din această comună aduce mulțumiri respectuoase dlui inginer Alexandru Barbu din Bucureștii, care a binevoit a plăti din al său abonamentul ziarului „Libertatea" începând din 1 Mai anul curent până la sfârșitul anului. Tot astfel și pentru subscrisul. Poiana-Mărului în 25 Mai 1937. Preot Moise Micu.

*

Mulțumită. Mult îndurerata familie † SUTEICA, mulțumește și pe această cale Academiei Teologice Sibiu, legionarilor din județele Făgăraș și Bala, precum și celorlalți prieteni și cunoscuți cari au luat parte prin prezență sau scris la nemărginita durere ce au încercat prin pierderea scumpului lor fiu, frate, cumnat CRIȘAN SUTEICA student teolog anul III, decedat la 8 Maiu a. c. în Venetia-de-Sus jud. Făgăraș.

Faceți și pe cunoscuții Dv. să se aboneze la «LIBERTATEA»

TIPOGRAFIA ASTRA S. A.—CLUJ CALEA MOȚILOR 82.